

Фото люб'язно надано автором

Володимир Лис — відомий український журналіст, прозаїк і драматург. Його називають справжнім народним письменником і феноменом сучасності. Він є володарем численних престижних літературних премій, серед яких титул «Золотий письменник України»; багаторазовим призером «Коронації слова», автором уже легендарного «Століття Якова» — «Найкращого

роману десятиріччя», що ліг в основу однієї з найбільш успішних екранізацій останніх років.

ВІН СУДДЯ.

АЛЕ ЧОМУ ВІН САМ ВІНІС СОБІ ВИРОК?

Знайомство з містечком Стара Вишня для молодого випускника юрфаку Георгія виявилось моторошним. На його руках померла провідниця потяга Людмила. Незабаром знаходять задушеною дівчину Нілу. Георгій відчуває: в Старій Вишні коїться щось дивне й жахливе. Останньою краплиною стає раптове самогубство судді, після чого містечко поринає в темну круговерть... Але виявляється, що саме Георгій має стати наступником загиблого. Він одержимий жагою справедливості, бажанням нещадно карати винних та нарешті розплутати всі темні історії.

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-4674-4

9 786171 124674

ВОЛОДИМИР ЛИС

Т прибуде суддя

ВОЛОДИМИР
ЛИС

Т прибуде суддя

*Від Золото
письменника України*

Володимир Лис

І прибуде суддя

Роман

ХАРКІВ **КЛУБ**
2018 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.161.2
Л63

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Дизайн обкладинки агенства «Тим+»

ISBN 978-617-12-4674-4

- © Лис В. С., 2018
- © Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2018
- © Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2018

Майже наприкінці двадцятого століття міжнародний потяг Львів — Санкт-Петербург прибув на станцію Луцьк опівночі. Він спізнився всього лише на вісім хвилин. До того спізнювався на цілих півгодини, що було, зрештою, не так і багато для нинішнього непевного часу. Однак на підході до Луцька машиністові вдалося скоротити розрив і молода провідниця із сьомого плацкартного вагона знала, що до наступної великої станції — Ковеля — якщо не трапиться чогось надзвичайного, прибудуть за графіком. А втім, що їй до того, її провини в жодному запізненні нема.

Як і належало, вона заздалегідь попередила тих пасажирів, котрі мали виходити. Їх було четверо. Молоде подружжя — він, високий, вродливий, із виразними очима, і вона, сіренька пташка, правда, з повними соковитими губами — усю дорогу завзято шепотілося і сперечалося. До провідниці долітали фрагменти розмов, і вона зрозуміла, що їдуть ці двоє до родичів, з якими перед тим майже не підтримували стосунків, а зараз несподівано одержали запрошення на розподіл спадщини: після смерті, здається, двоюрідної тітки їм теж мала перепасти дещича. Яюсь, проходячи повз них, провідниця почула, як дружина твердила, що проживуть і без цієї подачки. Чоловік щось заперечив, та вона не розчула, що саме. Уже опинившись у провідницькому купе, подумала: якби на неї впала хоч якась крихта з чийогось там

стола, вона не відмовилася б, нізащо не відмовилася б, усе взяла б. Надто багато прикрощів зазнала в цьому несправедливому холодному світі, де приречена бути вічною жебрачкою, а тепер ще й блукалицею, не маючи ані пристановиська, ані надії на щось постійне, хоч віддалено схоже на щастя, тільки цю нескінченну осоружну дорогу, нудотний запах чужої зіжмаканої постелі й обривки чужих розмов і сповідей, сплетених у клубок щоденного та щонічного хаосу, який оточує страшним виром.

Тепер подружжя йшло проходом, наповненим чужими снами, неголосними розмовами, вуркотіннями й зітханнями, запахом вистромлених із-під простирادل ніг. За ними поволі дибав дідок у засмальцьованій куфайці, хоч надворі стояло ще літо, а далі повз, мов сліпий слимак, молодий хлопчисько з двома величезними сумками. Провідниця перед тим ледве його добудилася. Потяг стишував хід, провідниця виглянула крізь двері: стало видно старовинну, ще з минулого століття, будівлю вокзалу й людський мурашник, який, незважаючи на нічний час, вирував на пероні. «Куди вони їдуть, куди поспішають, навіщо? — подумала провідниця. — Якби вони знали, яка то мука — їздити і їздити, не маючи прихистку». Але знала вона й те, що зрушений світ не зупинити, що дорогою буде ще порожніти й заповнюватися потяг разом із її вагоном, поки нарешті дика орда міщечників не кинеється скуповувати, ошчасливлювати місто, чимось схоже на те, звідки вони виїхали, нашпиговувати його маслом, ковбасою, м'ясом, зубною пастою, кухонним причандаллям, цукром, усіма мислимими й немислимими товарами, на які досі ще багата Україна.

Потяг спинився, провідниця, як і годилося, відчинила двері. Перед ними вже з'юрмилися з десяток людей із валізами й торбами. Провідниця зійшла на перон, сказала:

— Дайте пасажирам вийти, — і відступила крок убік.

— І куди вони пруться? — мовив хлопчисько, нарешті прочумлюючись від сну, перед тим як ступити на сходинку.

— До своєї погібелі, — чи то буркнув, чи то пофілософствував дідок.

Як і слід було сподіватися, всі їхали якщо не до Санкт-Петербурга, то в Білорусь. Але один квиток, чи не останній (бо п'ятеро чоловіків і дві жінки, які стояли збоку й непевно позирали на провідницю, явно квитків не мали й готувалися упрохувати взяти їх, безквиткових), змусив провідницю мимоволі ледь-ледь здригнутися.

— Ви до...

Вона підвела голову й подивилася на молодого чоловіка років двадцяти п'яти, зі спортивною сумкою, що повисла на самісінькому краю правого плеча. Провідниця ще раніше звернула на нього увагу. Чоловік стояв трохи осторонь, біля вродливої дівчини, і зі скептичним спокоєм спостерігав за натовпом уздовж потяга. Щось говорила дівчина, але здавалося, він її не слухав. Що привернуло увагу? Постава, цей спокій? Модна легка куртка, з-під якої визирала кольорова проста сорочка? Вона тоді ще раз мимоволі зиркнула на нього. І ось тепер він простягає їй квиток, а дівчина тихо гладить його спину.

— До Старої Вишні я, — сказав міцний чоловік чи хлопець. — Ви здивовані? Ніхто туди не їздить? Чи там потяг не зупиняється? То я на ходу скочу.

— Ні, чому ж...

Часом і їздять, трапляються пасажири, хотіла вона сказати, але не сказала. Потяг, хоч лише на хвилину, але зупиняється.

Провідниця мовчки дала дорогу. Пасажир (сумка ледве не сповзла з плеча, він поправив її недбалим жестом) пройшов до вагона, наостанку послав дівчині поцілунок рукою.

Провідниця ледве відбилася від безбілетників, порадивши їм пошукати щастя в інших вагонах. Ні, підробити вона не проти, але не сьогодні. Не сьогодні, от у чім річ.

Вона ледве дочекалася того моменту, коли потяг рушив і поповз уздовж перону, проминаючи пристанційні будівлі. Ось уже його повністю ковтнула густа дьогтьова ніч, щоб за півгодини виштовхнути зі своїх обіймів на наступній станції. Тепер тільки дерева чорними привидами бовваніли обабіч колії. До Старої Вишні ще три зупинки: Рожище, Голоби й Ковель. Майже три години їзди. Дві з половиною. Якщо точніше — дві години сорок сім хвилин. «Виміряй із секундами», — покепкувала з себе провідниця. Вона відірвалася від холодного вікна, до якого притулялася чолом. Треба було йти у вагон, виконувати набридлі обов'язки. Зібрати квитки, видати постільну білизну. Потім прийде Коля, молодий бригадир. Він завжди приходив після півночі. Якщо потяг нічний. Нічний потяг. Нічний. Але ж як важко їй іти до свого купе. Господи...

Провідниця довго сиділа на лавці у провідницькому купе. Потяг уже набрав швидкість. Якись силуети тьмяно миготіли за вікном. Провідниця дивилася туди, її очі вбирали темряву, і пітьма, здавалося, забирала їх до себе, притягувала її геть усю. Невже причина заціпеніння в тому, що в її вагоні їде цей чоловік, чи то радше хлопець? Так, їде до Старої Вишні. Але ж він не знає, не може знати, звідки вона родом. Він сам не звідти, не з її рідного містечка, інакше б вона його знала, вони майже ровесники або й узагалі однолітки.

Чоловік зі спортивною сумкою, який їхав до Старої Вишні, мав місце приблизно посередині вагона. І хоч як зволікала провідниця, доскіпливо передивляючись квитки трьох інших пасажирів, таки добралась і до нього. Хлопець як хлопець. Худорлявий, але міцний. Руки теж міцні й, видно,

дужі, плечі широкі. Не надто вродливий, але й не потвора. Хіба що вуха занадто стирчать, ніс ніби втиснутий в обличчя, трохи, майже непомітно викривлений. Може, боксер? На тонкі губи виповзала змійка іронічної посмішки. «Господи, навіщо я його вивчаю? — подумала провідниця. — Час усе одно йде, ще їхати якихось дві з половиною години, та й усе». Не думати про цей шлях — ось він, вихід.

— Що, фальшивий квиток? — весело спитав пасажир.

— Ні, чому ж... Пробачте. Постіль брати не будете?

— Та вже якось так передрімаю. Довго їхати?

— Дві з половиною години, — повторила вголос провідниця цифру, яка причепилася, мов реп'ях. — Дрімайте, я вас розбуджу.

— Дякую.

— Будь ласка. Це моя робота, мій обов'язок.

— Які ми ввічливі, — сказав молодий чоловік.

— Насміхаєтесь? — Провідниця наважилась ще раз глянути на нього.

— Ну що ви... Дякую. Просто дякую.

Перш ніж піти далі, провідниця повагалася якусь мить. Спитати чи ні? Ну що їй до того, чому він їде до маленького містечка, загубленого серед поліських лісів? І все ж вона спитала:

— Ви у відрядження?

— У відрядження? — чомусь здивувався чоловік. — Ні, не у відрядження. На роботу. — І пожартував: — На постійну роботу! На трирічне заслання.

Із веселого, приязного тону провідниця зрозуміла: він аж ніяк не проти з нею порозмовляти. Вона, здається, навіть йому подобається. А чому б і ні? Адже вона теж не потвора, доволі симпатична, якщо вже бути відвертою, хлопці з депо липнуть поглядами, а Коля-бригадир каже...

Провідниця обірвала думку, що поволокла її невідомо куди, у темну безвість, і спитала:

— То ви за направленням?

— Авжеж, — веселості в його голосі навіть додалося. — Після університету. Перед вами бовдур, якого мали залишити у Львові, але не залишили. Навіть у Луцьку не зумів затриматися. Тепер їду в поліську Тьмутаракань. — Він тріпнув непокірним чубом. — Тож як повернетесь — передавайте привіт Львову. Ви ж зі Львова?

— Зі Львова?

— Даруйте? — Хлопець трохи знітився. — Я гадав — бригада львівська, а не санкт-петербурзька, бо ж розмовляєте українською...

— Так-так, бригада львівська.

«А сама я зі Старої Вишні», — хотіла признатися провідниця, але знову нічого не сказала. Нащо йому знати? Натомість, перш ніж остаточно позбутися цього спілкування, таки поцікавилася:

— Ви будете вчителем? Не вгадала? Лікарем?

— Знову не вгадали. — Пасажир, проте, явно не був розчарований. — Я юрист.

— Юрист?

— Що, не схожий?

— Ні, чому ж... Але... Ви... будете суддею?

Досі вони розмовляли впівголоса, бо ж довкола спали люди. Але останні слова провідниця вимовила гучно, майже вигукнула. Вигукнула проти своєї волі.

— Судді на вигляд солідніші, еге ж? — по-своєму, очевидно, розтлумачив її подив пасажир. — Може, буду й суддею. Колись таки буду. Поки що просто працюватиму в суді. Куди ви...

— До інших пасажирів... Спіть, я вас розбуджу...

Провідниця швидко пройшла до кінця вагона.

Коли вона перевірила всі квитки й повернулася у своє купе — там уже лунала музика. Стрімка, нахабна, вона, здавалося, розколювала тишу сонного вагона, мов дужий залізний молоток горіхову шкаралупу. Враження посилювало шипіння й постійна робота ударника, що, видно, не шкодував рук, відбиваючи стрімкі такти. Провідниця зрозуміла: Коля-бригадир уже прийшов. Він полюбляє заявляти про себе гучно, і плювати йому, що пасажери сплять, що за вікном ніч, що він мав би, навпаки, оберігати спокій у вагоні.

Так і є, сидить із транзисторним приймачем у руках, а в очах, що з веселою нахабністю дивляться на неї, провідниця бачить себе — очі, сірі, майже блакитні, вбирають її, щоб зі звичною певністю затягти, мовби збільшуючись із кожною наступною миттю. Коля-бригадир знав про цю особливість своїх доволі гарних, аж якось не по-чоловічому гарних, очей і сповна використовував її. Провідниця здогадувалася — не одна вона втопилася в тих бездонних очах, осіла на дні, забута їхнім власником, проте чи зупинить це наступну жертву? Але сьогодні Колині очі викликали в неї лише відразу, втім, може, й не відразу, але якийсь дивний спротив, що народився майже миттєво, щойно вона їх побачила.

— Слухай, вимкни, — несподівано для себе самої владно наказала вона.

— А то що? — вишкірив Коля зуби, з-поміж яких зблиснуло два золотих.

— Люди ж сплять.

— Ну й чорт з ними. Виспляться вдома, — безтурботно сказав Коля.

Провідниця рішуче простягла руку до приймача. Коля-бригадир, певно, відчув щось нове в її настрої, бо сам зменшив звук.

— Дивись, що я приніс.

Рухом фокусника він заліз під коричневу шкіряну куртку, дістав звідти пузату пляшку.

— Лікер. Ананасовий. Твій улюблений.

— Миколо...

Він теж підвівся, стояв зовсім поруч, вона чула його гаряче дихання, відчувала дуже чоловіче тіло.

— Що, Людочко?

— Уже випив? Ми ж на роботі...

Він тернувся щокою об її скроню, вільною рукою обняв за шию, потім дихнув у її ніздрі.

— І краплі в рот не брав сьогодні. А лікер подарував один чмур за те, що в купейний вагон без білета посадив.

— Миколо...

— Та ти сьогодні якась сама не своя. — Він зазирнув Людмилі в очі. — Я ще тоді помітив, як у потяг сідали. Що сталося, Людо?

«Тоді ти не міг помітити, — подумала Людмила, — тоді ще нічого не трапилося, тоді я ще нічого в собі не відчувала, хіба те, що проминатимемо Стару Вишню, трохи тривожило. Але то так, дрібне хвилювання, не вперше...»

— То що сталося? — допитувався Коля. — У гуртожитку хтось образив?

— У гуртожитку? Ні. — Людмила похитала головою. — Хто мене мав образити?

— Ну, може, Вірка. Ти казала...

— Ні-ні. Вибач. Сховай лікер.

— Як хочеш. Куди поставити? Людо... — У його голосі прокинулися незвичні, мовби жалібні нотки. — Це ж тобі подарунок від мене.

— Скоро станція, Колю.

— То й що? Стоїмо тільки дві хвилини. До Ковеля ще година. Ні, ти таки сама не своя.

Людмила звільнилася від його рук, ледь стрималася, щоб не відштовхнути. Бригадир не опирався, плюхнувся на лавку. Ця легка перемога допомогла Людмилі трохи отямитися. Він же ні в чому не винен. А вона має те, що заслужила. Колю й заслужила, хоч це ще не найгірший варіант. Не одна з їхньої бригади була б не проти Колиної уваги. Та ж Вірка, яка перед тим, кажуть, була його симпатією, пробувала навіть задиратися. Але то було ще два місяці тому.

Що їй саме мучить зараз? Невже причина в тому хлопцеві, який іде до Старої Вишні? Ні, не в ньому самому, а в чомусь іншому, що пов'язано з ним. У чому тоді? Щось мовби крутиться в голові, але не може стати думкою.

— То ти не хочеш сказати, що трапилося?

Людмила стонула плічками. Відвернулася, взялася знічев'я переставляти на тумбочці склянки. І раптом відчула: з-під повіки правого ока щось викочується, тепле й вологе. Сльоза?.. Боже, це ж слеза, вона от-от заплаче, ладна заплакати... Тернула пальцями під оком, і їй здалося — палець відчув солоність маленької краплини, бо та почала вбиратися у пори шкіри.

— Ти... плачеш? — здивовано спитав Коля-бригадир, по-сунувшись до неї.

— Ні-ні, тобі здалося.

Людмила поспішно відвернулася, ще раз тернула під оком. Коли ж повернулася до нього, подивилася у його гарні зіниці, схожі зараз на дві блакитні цятки серед хмари, що розповзлася перед нею, їй власні були сухими, принаймні їй хотілося, щоб так було.

— Я хочу тобі щось сказати, Колю, — промовила вона стиха помертвілими губами.

2 СЕРПНЯ

Ми зійшли з тролейбуса й побачили низеньку світло-зелену, чи, радше, салатову будівлю вокзалу — та наче випливала назустріч із темряви, підсвічена двома ліхтарями, що стояли пообіч центрального входу.

— У Луцьку такий маленький вокзал? — здивувався я.

— Хіба ти ніколи його не бачив? — своєю чергою здивувалася Валерія.

— Ні, — заперечив я. — Я ж їздив до Львова через Володимир. А минулого разу, якщо пригадуєш, ми поверталися автобусом.

Ми оминули хоч і низьку, але довгасту будівлю, вийшли на перон. Тут, коли вже спинилися біля самої колії, Валерія поставила питання, яке вже звучало кілька разів цього вечора:

— То що все-таки сталося, Георгію?

— Нічого, — сказав я. — Анічогісінько. Мене направили на роботу до Старої Вишні.

— Але чому? Петро Платонович ще вчора, коли я дзвонила до нього, знову підтвердив, що тебе залишають у Луцьку. Що трапилося у суді вчора, може, все-таки скажеш?

— Нічого й не трапилося, — мовив я. — Ми дуже мило порозмовляли з паном заступником голови суду. Як і попереднього разу.

— Дуже мило? — недовіжливо подивилася Валерія.

«Які бездонні в неї очі, — подумав я. — Мені знову здається, що вони ще й безкраї. До того ж і розширюються, коли дивитися в них». Та проте я вплив із цих очей.

— Авжеж, — промовив уголос. — Він запитав, як я доїхав. А тоді повідомив, що мене направляють у Стару Вишню.

— І ти мовчки погодився?

— А що я міг зробити? Набити йому морду?

— Не погодитися. Боротися за себе. Зараз нема обов'язкового направлення.

— Я не знав.

— Це на тебе не схоже, — мовила Валерія. — Ти щось приховуєш.

— Анічогісінько, — сказав я цього разу неправду й додав: — Тобі не треба було сьогодні приїжджати.

— Чому? — спитала Валерія. — Я ж не винна, що Петро Платонович поїхав зранку у відрядження. Якби ти почекав до завтра...

— Не хочу чекати, — сказав я. — Не хочу, розумієш?

— Ти мене... Ти мене вже...

Вона не договорила й затулила обличчя руками. Але тільки на якусь мить, а далі, напевно, отямившись, вдала, що поправляє зачіску.

«Звичайно, ви можете відмовитися, — сказав учора заступник голови обласного суду. — Тоді я...»

Він не доказав, але я знав — тоді він зміг би з чистою совістю відпустити мене на всі чотири вітри. Але я мусив би вертатися до Львова...

«Я не продаюся так дешево», — подумав я і подивився низенькому тлустому чоловічкові в очі.

Чоловік мовби засоромився. Але наступної миті відчув щось схоже на сором і я. Справді-бо, звідки чоловік за столом міг знати про мої взаємини з Валерією, про справжній

стан моїх стосунків із Валерією, про те, що я її більше не кохаю...

— Як приїдеш, одразу ж напиши, — сказала Валерія тепер, щулячись під вітром на пероні. — Ні, краще зателефонуй. Ти, до речі, маєш гроші?

— У мене багато грошей, — усміхнувся я.

«Хоч би нарешті прибув той потяг», — подумав наступної миті й подивився на годинник над входом до вокзалу.

На ньому було 23:46. Потяг мав би вже прибути чи принаймні наблизитися до станції, але його ще не було ні видно, ні чути.

«Я дивлюся, напевне, не в той бік», — подумав.

Та потяга не було видно і з другого боку. На годиннику — вже 23:48.

— Ти напишеш мені, щойно приїдеш, — повторила Валерія.

— Напишу.

— Обіцяй.

— Обіцяю, — легко, аж сам здивувався, вимовив я.

— Не напишеш, — зітхнула Валерія. — Але чому, Жоро?

«Ось вона й гнівається, — подумалося. — Інакше назвала б Юрієм, Юрчиком, Юрасиком...»

«Невже тобі хочеться, щоб вона тебе зараз так називала?» — спитав я себе.

Відповіді не було. Як не було поки що й потяга. «Може, він зовсім не приїде?» — подумав я і побачив нарешті вдалині вогники, які рухалися.

Валерія знову щось сказала, але цього разу я не розчув, що саме, а перепитувати не став. У кишені намацав квиток, куплений учора, — один із чотирьох, що продавалися на цей прохідний потяг у касі попереднього продажу Луцького вокзалу. Його я купив одразу, ну, може, десь за годину після того, як довідався, що мене направляють до Старої Вишні.

Я відсмикнув руку, наче обпікся.

3 СЕРПНЯ

Яскраве світло, яке било мені в очі, було таким сліпучим, що я мимоволі затулився руками. Та безжальні пекучі промені проникали крізь щілини між пальцями, здирали на пальцях шкіру, пробираючись до повік, випікаючи очні яблука. Біль робився таким нестерпним, що я не витримав і закричав. Звук мого розпачливого крику вдарився об стіни високої сірої будівлі з грубими круглими колонами, до якої я перед тим невідомо чому поспішав. «Якщо пригадаю, чому йшов до цього будинку, світло перестане мене мучити», — зненацька подумалось мені. Однак безжальні прожектори не давали зосередитись, вогняний сніп пік із чимраз новою, ще страшнішою силою. Я вже нічого не бачив, лише відчував сотні, тисячі розпечених голок на своєму обличчі, на шкірі, яка, мабуть, уже перетворилася на червоне місиво. Ледве подумав про це, як відчув запах горілого м'яса. Збагнувши, що це запах м'яса з мого обличчя, закричав ще гучніше й розпачливіше.

— Прокиньтесь, прокиньтесь!

— Що-о?..

Ошалілими очима я дивився на старого чоловіка, який схилився наді мною. Куди зникло світло, яке мучило мене, хто цей чоловік із переляканими очима? І раптом, остаточно отямившись, збагнув: це ж був сон, щойно я бачив жахливий сон...

— Вибачте, — пробурмотів я знічено.

— Дарма, дарма, вам, напевне, наснилося щось жахливе?

— Так, наснилося.

Я звівся на лікті, виглянув у вікно. За тьмяною шибкою виднілась частина якогось подвір'я. Збоку примостився кіоск. Повз вагон пройшли, перемовляючись, двоє чоловіків. Я збагнув: потяг стоїть на якійсь станції — і спитав, де ми.

— Ковель, — сказав мій сусід.

Він сидів, звівши ноги з постелі, мовби також намагався щось пригадати.

— Напевне, розбудив вас своїм криком? — спитав я.

Сусід чи то не розчув, чи не схотів говорити неправду. Я роззирнувся. Раптом подумав: чули інші пасажирки чи ні? Навпроти, на боковій лавці, спала, звівши руку до самої підлоги, молода дівчина. Нижня губа в неї так відвисла, що, здавалося, теж от-от торкнеться підлоги. Зверху мирно посапував, одвернувшись до завішеного вікна, товстий дядько в чорній майці. Наступні бокові місця тонули в напівсутінках. Я задер голову — сусід зверху наді мною теж спав. Отже, не так уже й голосно я кричав.

«Хіба це важливо?» — подумав я і зрозумів, що мені просто неприємне це нагромадження тіл у переповненому вагоні, дратує задуха й мішанина запахів, яка робить повітря кисло-застояним. Доведеться терпіти (бо заснути навряд чи зможу) півгодини, а то й більше. Напевне, більше. Я зиркнув на годинник. Чверть по другій. Якраз час для сну. Тому такий безпробудно сопучий вагон. Наче ковальський міх, який не можна спинити. Дратувало і світло з перону, чомусь ніхто не здогадався опустити чорну завіску, що стирчала зверху вікна.

Я звівся на ноги й шарпнув її руками з обох боків.

— Даремно, — озвався сусід. — Пробували.

Тепер він розгойдувався, заклавши руки за шию, мовби хотів зрушити вагон із місця. І це безглузде розгойдування теж почало дратувати мене. Я підвівся і, мимоволі потягнувшись, аж хруснули кістки в плечах, пішов проходом. Вагон спав, лише в одному купе вовтузилася якась тітка, щось шукаючи у величезній полотняній валізі й стиха постогнуючи при цьому. Мабуть, сіла щойно, в Ковелі.

У відчиненому провідницькому купе нікого не було. Подушка, синя шерстяна ковдра, на подушці — розгорнута книжка. На ковдрі біля стіни барвистим метеликом примостився легенький ситцевий халатик, певне, щойно скинутий з пліч. І враз я пригадав свою розмову з провідницею, коли та прийшла збирати квитки. Виразні, кольору темної сливи очі чомусь стали наполоханими, коли я сказав, що я юрист, працюватиму в суді. Смішна вона, ця дівчина. Либонь, суддя для неї — щось високе й поважне.

Провідницю я побачив унизу на землі. Вона повернула голову на звук моїх кроків, і в тьмяному поблискуванні пристанційного ліхтаря, що синювато-жовтим оком байдуже позирав на вагон, раптом, здавалося, майнула тінь великого чорного птаха, так несподівано спохмурніло, ба навіть стало зляканим її обличчя. Наче я, з'явившись, направив на неї пістолет і зажадав змінити курс потяга.

— Не бійтеся, — сказав я, здивований такою реакцією на мою появу. — Гаманця мені не треба, вашого життя тим більше.

— Хто вас знає. — Вона ніби оговталася від несподіваного переляку.

— Не треба, не треба, — запевнив я. — Інакше хто мене висадить у Старій Вишні?

— Самі зійдете.

— Та я ж не знаю, коли ми її проїжджатимемо.

— Уже скоро. Хвилини сорок лишилося їхати.

Вагон шарпнуло. Раз, удруге. Зрештою потяг за третім разом зрушив із місця.

Провідниця стояла внизу, мов закам'яніла, і дивилася кудись уздовж потяга, який полишав її на пероні.

— Ви що, збираєтеся тут ночувати? — здивовано спитав я.

Лише тепер вона стрепенулася, мов підбитий птах, що все ж наважився злетіти, змахнула руками-крилами й побігла навздогін за потягом. Я простяг їй руку, міцно вхопив за тонкі холодні пальці, стиснув усю долоню і буквально втягнув до вагона.

— Що ж ви так? — докірливо промовив я. — Могли...

Я затнувся на півслові. Дівчина плакала, щосили намагалися стримати глухе ридання.

— Що з вами?

Я розгублено тупцяв біля неї, не знаючи, що робити в цій ситуації. Раптом провідниця зойкнула, наче хтось невидимий взявся душити її, і припала мені до грудей, здригаючись усім тілом.

«Ну й халепа, — подумав я. — Істеричка вона чи що? А може, щось трапилось, доки я спав?»

Потяг уже мчав на всіх парах. До відчинених дверей залітав холодний вітер, такий холодний, наче літо за стінами потяга раптово змінилось на зиму чи принаймні осінь. А може, це тому так, що дівчина, котру я тепер тулив до себе й мимоволі гладив її плечі, аби хоч якось заспокоїти, була вся теж холодною, наче її щойно вийняли із заморозника.

Узагалі я не лізу по слово до кишені. Але тепер я чомусь не міг видобути жодного не те що слова — навіть звуку. Потяг тим часом проминув місто й вистукував свою монотонну пісню серед поля.

— Давайте зачинимо двері, — нарешті сказав я.

— Пробачте, — прошепотіла вона, відриваючись від мене, та так різко, ніби щойно усвідомила, що притулилася до чогось гидкого.

Вона мовчки зачинила двері, причому якось із острахом, чи то боялася випасти, чи остерігалася чиеїсь невидимої руки з-за дверей. Мовчки, не кажучи ні слова, пройшла всередину вагона.

Я ще трохи постояв, потім рушив і собі. Провідниця сиділа у своєму купе, коли я проходив повз прочинені двері.

— Пане суддя! — гукнула вона.

Мене відразу розсмішило таке звертання. Я став у дверях купе й пожартував, що, доки ми доїдемо до Старої Вишні, може, встигну її засудити, якщо є, звичайно, за що. Нехай лишень признається у своїх гріхах.

Вона сумно поглянула на мене і сказала:

— Не встигнете. Це було б дуже довго.

— Дуже довго — що?

— Розповідати.

І, так само дивлячись кудись убік, мов боялася зустрітися очима чи, швидше за все, соромилася невисохлих сліз, сказала чи то й звеліла:

— Ідіть ще подрімайте трохи. Ну йдіть, чого ж ви... Я розбуджу.

Я низав плечима й рушив до свого місця. «Вона таки чомусь боїться мене», — подумав дорогою. Вагон так само важко дихав. Спав і мій старий сусід. Чи, може, вдавав, що спить. Я сів на лавку, притулився спиною до стіни й собі заплющив очі. Щось щемливе підкотилося мені до горла. Ще за якихось двадцять-тридцять хвилин я опинюся в Богом забутому містечкові. І ледь я подумав про це, відчув ще й інше: смертельно не хочеться туди приїздити, відбувати тих три роки за направленням.

Я побачив лице Валерії, в її чудових волошкових очах — здивування, біль і образу. Як вона чекала тих кількох слів, які я мав сказати...

Розтулив повіки. До біса згадки. Я вчинив щиро, між нами все перегоріло, і якби я сказав: «Хочу, щоб ти була моєю дружиною», — чи ще якісь близькі за змістом слова, вони були б першим реченням епілогу до нашого кохання і наших почуттів, а епілог, як відомо, довгим не буває, він мусить поставити крапку в будь-якому сюжеті. Лишалось хіба що одружитися, аби зостатися у Львові, аби просто зостатися, зачепитися, як казали в нас на курсі. Але піти на таке я був не здатен. Я відчував, що не здатен і на інше — приїхати й написати Валерії, що кохаю її чи ще щось. Наприклад, що мені там сумно, навіть якщо буде сумно, нудно чи ще якось там насправді. Взагалі нічого не напишу, хоч і обіцяв це, прощаючись. Але ж обіцяв, обіцяв, обіцяв, від цього нікуди не дітися, як і від прибуття до Старої Вишні, подумав я. Це порівняння мене здивувало. Наче я не довіряю самому собі, от як виходить.

Зненацька я пригадав свій сон. Ніколи не надавав значення снам, але тут відчув, начебто у сні є щось, чого я не можу пригадати. Ну, біг до якоїсь споруди, але до якої? Навіщо і звідки? Але ж це сон, подумав я. Дарма шукати в ньому змісту, тим паче якихось деталей.

І знову перед очима з'явилося обличчя Валерії. Тільки інше — тієї останньої ночі в Луцьку, при місячному світлі, яке падало на ліжко, де ми востаннє кохалися. Може, вона сподівалася, що те примарне світло, впавши на її голе тіло, розпалить мене по-справжньому, як було колись. Але тієї останньої ночі я був такий, як був, і обличчя Валерії нагадувало мені мертвотно-зелену маску відьми з якогось зарубіжного кінофільму.

Зміст

2 серпня	14
3 серпня	17
15 листопада	55
16 листопада	77
18 листопада	113
5 грудня	132
6 грудня	143
7 грудня	157
8 грудня	173
28 лютого	179
1 березня	187
26 квітня	192
28 квітня	195
29 квітня	203
30 квітня	209
4 травня	212
5 травня	214
8 травня	219
12 травня	225
Епілог	231

Літературно-художнє видання

ЛИС Володимир
І прибуде суддя

Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Художній редактор *Ю. О. Дзекунова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *Н. Я. Радченко*

Підписано до друку 01.03.2018. Формат 84x108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Minion Pro». Ум. друк. арк. 12,6.
Наклад 6000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано з готових діапозитивів на ПП «ЮНІСОФТ»
Свідоцтво ДК №3461 від 14.04.2009 р. www.unisoft.ua
61036, м. Харків, вул. Морозова, 13Б

UNISOFT

КНИЖКОВИХ

- за телефонами довідкової служби (050) 113-93-93 (МТС); (093)170-03-93 (life); (067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88

- на сайті Клубу: www.bookclub.ua
- у мережі фірмових магазинів див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом

Надсилається безоплатний каталог

Запрошуємо до співпраці авторів
e-mail: publish@ksd.ua

**Запрошуємо до співпраці художників,
перекладачів, редакторів**
e-mail: editor@ksd.ua

**Для гуртових
клієнтів**

Харків
тел./факс +38(057)703-44-57
e-mail: trade@ksd.ua

Київ
тел./факс +38(067)575-27-55
e-mail: kyiv@ksd.ua

Одеса
тел./факс +38(067)572-44-28
e-mail: odessa@ksd.ua

Лис В.

Л63 І прибуде суддя : роман / Володимир Лис. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2018. — 240 с.

ISBN 978-617-12-4674-4

Знайомство з містечком Стара Вишня для молодого випускника юрфаку Георгія виявилось моторошним. На його руках померла провідниця потяга Людмила. Незабаром знаходять задушеною дівчину Нілу. Георгій відчуває: в Старій Вишні коїться щось дивне й жахливе. Останньою краплиною стає раптове самогубство судді, після чого містечко поринає в темну круговерть... Але виявляється, що саме Георгій має стати наступником загиблого. Він одержимий жагою справедливості, бажанням нещадно карати винних та нарешті розплутати всі темні історії.

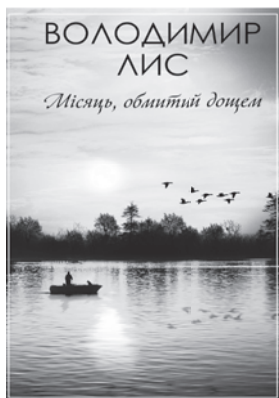
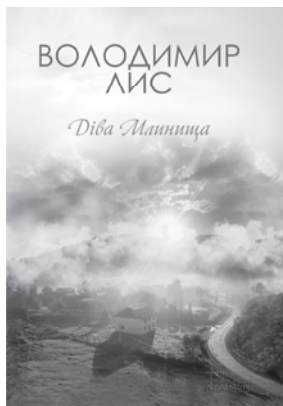
УДК 821.161.2

Найкращий роман десятиріччя — короноване слово, яке вразило літературну Україну!

У житті старого Якова Меха на короткий час, мов той метелик, з'являється дівча-приблуда. Вона питає, чи любив він колись, — і виринають десь із глибини пам'яті його кохання, і біль втрати, і круговерть війн та режимів, і радощі та горе в родині, і гріхи й каяття...

Хто вона, тасмнича біла постать, яка іноді являлася мешканцям села Загоряни, що жили понад річкою Мережкою — на Млинищі? Від чого берегла, про що попереджала зникла в лісі нещасна закохана? Вона стала совістю для Панаса Терещука, який, жертвуючи своїм коханням, на довгих двадцять п'ять років солдатчини покинув Україну, аби привезти з переможеного наполеонівського Парижа старовинну мапу рідного села. Двісті років захована під стріхою батьківської хати, вона змінить життя недалекого історика Святослава Чишука... А між цими двома загорянцями будуть десятки зрадчених і щасливих доль, зламаних і відчайдушно вивраних у смерті життів односельців, чий історії змусять усміхатися і плакати, дивуючись вічній земній любові...

Ця збірка різнобарвних, але водночас таких споріднених есеїв і новел про життя — немов букет зібраного восени листя. Серйозні, а інколи й іронічні роздуми про сенс щоденного буття й плин часу, про історичну долю України й таємниці людського серця... Як відпустити минуле та не боятися нових зустрічей? Де черпати наснагу на кожен день? Як розпізнати поворотні моменти й навчитися не шукати підтексту у випадковостях? Треба просто радіти життю й дихати на повні груди! Натхненні історії з добрим гумором, прості, але такі важливі для кожного цінності, звичні й рідні для нас слова...